

2015/2016

FOLKASBOSKOLANS LIKABEHANDLINGSPLAN. PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING OCH DISKRIMINERING

2015-2016

Folkasboskolans värdegrund

Folkasboskolan präglas
av ansvar, omtanke, respekt och trygghet
för såväl människor som ting.
Hjälpsamhet, kamratskap och god ordning
skapar trygghet och trivsel.

Syfte med likabehandlingsplanen

Detta dokument syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter samt att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling.

Sammanfattning av rutiner vid kränkande behandling eller diskriminering

1. Den personal som först upptäcker eller får information om någon form av kränkande behandling har ansvar för att utreda situationen och sedan informera berörda parter. Dokumentation genomförs enligt planen.
2. Om personal misstänks för kränkning av en elev skall rektor ensam ansvara för utredningen. Om rektor misstänks för kränkande behandling skall förvaltningschef ansvara för utredningen.
3. Om ärendet är av omfattande karaktär kopplas rektor, elevhälsa och trygghetsteamet in.
4. Uppföljning av ärendet sker enligt planen.

På Folkasboskolan tar vi avstånd från alla former av diskriminering och annan kränkande behandling vare sig det handlar om elever eller personal. Vår likabehandlingsplan grundar sig på Diskrimineringslagen (2008:567), samt Skollag (2010:800). Varje verksamhet som omfattas av lagen ska årligen upprätta en likabehandlingsplan.

Det är skolans skyldighet att främja arbetet med likabehandling och att förebygga och motverka att kränkningar och trakasserier förekommer. I likabehandlingsplanen beskriver vi hur vi förebygger kränkande behandling och trakasserier, samt gällande rutiner vid aktuella händelser.

Det är även skolans skyldighet att se till att eleverna är engagerade och delaktiga i arbetet med att följa upp och se över likabehandlingsplanen. Medverkan från elever är viktig för att skapa delaktighet och en känsla av att arbeta mot samma mål för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling i skolan. Detta finns dessutom reglerat i en särskild förordning (SFS 2008:946).

Andra handlingsplaner som finns till stöd för likabehandlingsplanen:**Skolans verksamhetsplan**

Skolans utvecklingsplan utgår från skollagen samt Hallsbergs kommuns lokala skolplan. Se bilaga.

Skolans ordningsregler

Syftet med skolans ordningsregler är att skapa arbetsro och trivsel. Reglerna beskriver också vad som händer om man bryter mot dem. Se bilaga.

Skolans krishanteringsplan och säkerhetsrutiner

Handlingsplanen beskriver skolans rutiner vid hot och våld på Folkasboskolans område, mellan skolans elever, mellan besökare på skolan och Folkasboskolans elever, samt mellan elever och personal. Se bilaga.

Innehåll**Definitioner 4****Ansvarsfördelning 5**

Rektor

Lärare och övrig personal

Elever

Elevers rätt till stöd

Allmänna åtgärder 7

Tillämpning och uppföljning av likabehandlingsplanen

Information

Kartläggning

Uppsikt/upptäckt

Övergripande mål 9

Ingen elev på skolan känner sig trakasserad, diskriminerad eller kränkt inom skolans verksamhet

Diskrimineringsgrunder - Specifika åtgärder 9

Kön

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning

Sexuell läggning

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Ålder

Annan kränkande behandling

Plan mot kränkande behandling 11**Rutiner för utredning och dokumentation**

Utredning

Åtgärder

Uppföljning och utvärdering

Dokumentation

Sammanfattande rutiner vid diskriminering, trakasserier 13 och annan kränkande behandling**Anmälan och besvär 14****Referenser 15**

Definitioner

Definitionerna är hämtade från DO, BEO & Skolinspektionens material "Förebygga diskriminering och kränkande behandling - främja likabehandling. En handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i skolan".

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningen kan vara:

- fysisk: t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar
- verbal: t.ex. att bli hotad eller kallad för öknamn
- psykosocial: t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- text- och bild burna: t.ex. att bli utsatt för klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms, olika sociala medier m.m.

Kränkningar kan delas in i trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna

och kränkningar som utgörs av ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som *inte* har samband med någon diskrimineringsgrund.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med följande diskrimineringsgrunder:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders/familjemedlems sexuella läggning, funktionsnedsättning etc.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan också vara ett uppträdande som – utan att vara trakasserier – kränker en elevs värdighet.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsövergripande identitet, uttryck eller ålder. Diskrimineringen kan antingen vara direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Man kan alltså också diskriminera någon genom att behandla alla lika – det är det som kallas indirekt diskriminering. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar eleven utifrån de olika diskrimineringsgrunderna. Om alla elever till exempel skulle serveras samma mat så diskriminerar skolan indirekt de elever som av t.ex. religiösa skäl behöver äta annan mat.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa elever för att skapa en god miljö i skolan. En befogad tillrättavisning är *inte* en kränkning i lagens mening, även om eleven kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Detta gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Kompletterande definitioner

Mobbning

En person är mobbad om hen upprepade gånger under viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer. Det råder en obalans i maktförhållandet, den utsatte är i underläge och mobbaren har makt över den utsatte. Mobbning benämns/hanteras i detta sammanhang som upprepad kränkande behandling.

Konflikt

Ordet konflikt står för motsättning eller tvist. Konflikter uppstår mellan personer som har olika åsikter, det kan gälla två eller flera personer. Ingen obalans i maktförhållandet behöver föreligga.

Elevers rätt till trygghet

Det är den utsatta eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när hen känner sig kränkt. Elevens upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har hen rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna agera måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven. Samtliga vuxna i skolan har dock alltid ett ansvar att skydda elever från att fara illa.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag att:

- se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- Nyanställda får i samband med sin introduktion information om likabehandlingsplanen och förutsätts också att skaffa sig god kunskap om densamma.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder samt kränkande behandling.

- årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och elever.
- om skolans personal får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att en utredning skyndsamt kommer till stånd och att åtgärder vidtas.
- Tjänsteanteckningar förs som gällande både den kränkte samt de/den som utfört kränkningen
- Se till att anmälan skyndsamt görs till Socialtjänst och i förekommande fall till arbetsmiljöverket i de fall anmälningsplikten träder in (SoL 2001:453).
- likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida och på edWise.

Rektor ska även:

- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits genom att följa skolans rutiner för dokumentation.

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

- ta del av och följa skolans likabehandlingsplan.
- utarbeta idéer runt hur man praktiskt kan arbeta runt likabehandlingsplanen som kan användas i alla årskurser för att presentera likabehandlingsarbetet och skolans handlingsplan vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Materialet åldersanpassas och används sedan på olika sätt i olika ämnen och ingår i elevernas undervisning, även på mentorstid. Syftet är att informera och fördjupa diskussionen kring likabehandlingsarbetet.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- se till att åtgärder skyndsamt vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp.
- samtliga anställda har tillgång till och god kunskap om likabehandlingsplanen.
- en elev ska kunna vända sig till vilken vuxen person som helst på skolan i trygg förvisning om att hon eller han får skyndsamt hjälp.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- ta del av och följa likabehandlingsplanen
- påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.

Elevskyddsombud

Enligt arbetsmiljölag (6 kap, 18 §) ska huvudmannen se till att elevskyddsombuden får den utbildning och den ledighet som behövs för uppdraget.

- elever väljer i slutna omröstning två elevskyddsombud per klass.

Trygghetsgruppen sammanställer resultatet.

- elevskyddsombuden går relevant utbildning genom Sveriges elevkårer. Skolan ansvarar för kostnad och kursbokning.

Analys från föregående likabehandlingsplan

Allmänna åtgärder

Tillämpning och uppföljning av likabehandlingsplanen

Mål

Likabehandlingsplanen upprättas i samarbetet mellan skolans alla parter, elever, lärare och vårdnadshavare.

Aktivitet

Förslag till nyupprättad likabehandlingsplan tas fram och skickas på remiss till personalen på Folkasboskolan under vecka 34, 2015. Under vecka 35, 2015 kommer personalen ha möjlighet till synpunkter inför en slutgiltig version av likabehandlingsplan 2015-16. Under september 2015 kommer eleverna samt vårdnadshavare få ta del av likabehandlingsplanen och därefter ges möjlighet att inkomma med synpunkter och förslag. Därefter upprättas den slutgiltiga likabehandlingsplanen för 2015-16.

Tidpunkt Höstterminen 2015.

Ansvar Rektor och trygghetsteamet.

Aktivitet

En uppföljning av likabehandlingsplanen presenteras vid slutet av vårterminen 2016. Varje utvecklingsledare i samarbete med rektor sammanställer utifrån likabehandlingsplanen, resultat av de aktiviteter som genomförts ska redovisas. Under vecka 33 2016 träffas trygghetsgruppen och utvärderar likabehandlingsplan 2015-16.

Tidpunkt 2015

Ansvar Rektor och trygghetsteamet.

Kartläggning

Mål

Samtliga anställda har kunskap om förekomsten av diskriminering, kränkande behandling och otrygghet, för att kunna utforma relevanta åtgärder.

Aktivitet

Varje termin genomförs en trygghetsenkät. Resultatet av den ligger till grund för trygghetsskapande åtgärder inom ramen för likabehandlingsplanen.

Tidpunkt: v.41 och v.11

Ansvar Rektor och trygghetsteamet. Varje mentor ansvarar för genomförandet av enkäten.

Aktivitet

Trygghet, trivsel och eventuell förekomst av kränkningar tas upp på utvecklingssamtalen.

Tidpunkt En gång per termin.

Ansvar Mentor.

Aktivitet

Trygghet och trivsel tas upp på skolsköterskans hälsosamtal, och sammanställs sedan i viss utsträckning klassvis.

Tidpunkt Vid ordinarie hälsosamtal.

Ansvar Skolsköterskan.

Uppsikt/upptäckt

Mål

Om det förekommer diskriminering och kränkande behandling arbetar vi för att upptäcka det så tidigt som möjligt och agerar enligt denna plan.

Aktivitet

Representanter för skolans olika verksamheter finns med i trygghetsgruppen. Elevskyddsombuden kan även delta i arbetet. Aktiv uppmuntran av arbetet mot kränkande behandling går regelbundet ut till samtliga på skolan.

Tidpunkt Kontinuerligt

Ansvar Rektor, samtliga anställda på skolan.

Aktivitet

Trygghetsgruppen arbetar systematiskt och långsiktigt för en trygg miljö i Folkasboskolan med stöd av skolans likabehandlingsplan.

Tidpunkt Kontinuerligt

Ansvar Rektor och trygghetsteamet

Aktivitet

Varje arbetslag diskuterar fortlöpande hur pedagoger hanterar situationer vid kränkningar och utanförskap. Vid minst ett tillfälle under läsåret sammanfattas arbetslagets diskussioner skriftligt och lämnas till trygghetsgruppen.

Tidpunkt Läsåret 2015-16.

Ansvar Utvecklingsledare och rektor.

Övergripande mål

Ingen elev på skolan känner sig trakasserad, diskriminerad eller kränkt.

Aktiviteter

- kontinuerligt arbete med likabehandlingsplanen under skoltid och fritidstid.
- elevrådet uppmanas att ta upp likabehandlings- och trygghetsfrågor i sina diskussioner med skolans elever.
- elevskyddsombuden rapporterar kontinuerligt till trygghetsgruppen och deltar vid minst två tillfällen per termin vid trygghetsteamets sammankomster.
- samtlig personal har god kunskap om likabehandlingsplanen och vad den innebär.
- ett aktivt trygghetsarbete bedrivs genom trygghetsteamet.

Tidpunkt Kontinuerligt

Ansvar Rektor, trygghetsteam

Diskrimineringsgrunder - specifika åtgärder

Kön

Mål

Samtal kring jämställdhet är en självklar del av verksamheten i Folkasboskolan. Alla elever ges samma förutsättningar oavsett kön. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av kön.

Aktivitet

Lärarna diskuterar i sina respektive arbetslag och rapporterar till trygghetsteamet kring arbetet med genusfrågor.

Tidpunkt Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar Rektor, lärare.

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål

I vår skola har samtliga elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, samma rättigheter och möjligheter. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Aktivitet

Skolan översätter viktig information till elevens modersmål (kallelser och liknande) till vårdnadshavare samt informerar om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten i skolan.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar: Mentor, rektor och utvecklingsledare

Aktivitet

Varje arbetslag diskuterar vid minst ett tillfälle/termin hur pedagoger tillvaratar elevers kulturkompetens i undervisningen samt hur pedagogen tillämpar autentisk undervisning. Diskussionen sammanfattas och lämnas till trygghetsteamet.

Tidpunkt Två tillfällen under läsåret 2015-16

Ansvar Rektor och utvecklingsledare

Funktionsnedsättning

Mål

I vår skola har alla elever samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionsnedsättning.

Aktivitet

Skolan inventerar vilka stödinsatser som finns för elever med funktionsnedsättning, vad som krävs för att få stöd och hur stöd erbjuds och dokumenteras.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar: Rektor, elevhälsa och utvecklingsledare

Sexuell läggning**Mål**

Vi arbetar för ökad förståelse för olika sexuella läggningar. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjebildning.

Aktivitet och resultat

Läraren arbetar t.ex. med olika tema i undervisning som behandlar området.

Tidpunkt Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar Rektor och pedagoger

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck och mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara.

Mål

Ingen elev på skolan diskrimineras eller trakasseras på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck.

Aktivitet

Skolans personal och elever ökar kunskaperna kring könsöverskridande identitet genom olika utbildnings- och informationsinsatser.

Tidpunkt Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar Rektor, Trygghetsteamet och utvecklingsledare

Ålder

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av ålder.

Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang men generellt drabbas oftast yngre och äldre människor av diskriminering på grund av ålder. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder vid tillämpning av bestämmelse. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller kommunala bestämmelser.

Mål

Ingen elev på skolan får diskrimineras eller trakasseras på grund av sin ålder.

Aktivitet

Skolans personal och elever ökar kunskaperna kring åldersdiskriminering genom olika utbildnings- och informationsinsatser.

Tidpunkt Kontinuerligt under läsåret 2015-16

Ansvar Rektor, Trygghetsteamet och utvecklingsledare

Plan mot kränkande behandling

Mål

Ingen elev på skolan känner sig utsatt för kränkande behandling.

Aktivitet

Mentorstid finns på schemat varje vecka. Varje lärare har ansvar för att all undervisning utformas så att skolans värdegrund lyfts fram. Mentorstiden kan vara ett tillfälle där läraren tillsammans med eleverna har tillfälle att diskutera skolans ordningsregler och innebörden av dem och att förankra likabehandlingsplanen och dess innehåll hos eleverna.

Tidpunkt: Kontinuerligt under 2015-16

Ansvar: Rektor, trygghetsteamet, utvecklingsledare och mentor.

Rutiner för utredning och dokumentation

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är önskad eller kränkande. Om sexuella trakasserier eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder eller kränkande behandling upptäcks eller anmäls ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas.

Tidpunkt Skyndsamt – inga tidshinder accepteras

Ansvar All personal som får kännedom om trakasserier

Läraren eller annan skolpersonal

Rektor, lärare eller annan personal som får kännedom om en kränkning har en omedelbar handlingsplikt samt ett utredningsansvar.

Den person eleven vänder sig till lyssnar på eleven som tar kontakt. Om det är en annan elev än den som tagit första kontakten som är utsatt ska den utsatte eleven kontaktas. Exempel på aktuella frågor: Vad har hänt? Hur ofta? Hur länge? Var? Vilka är de inblandade? Hur upplever eleven det och vad har eleven för önskemål? Den vuxne informerar om att ett utredningssamtal kommer att ske. Läraren eller annan skolpersonal som fått kännedom om kränkningen kontaktar trygghetsteamet som utifrån sin kompetens kan ge råd, stöd och vägledning. Rektor ansvarar för att utredning av händelsen genomförs i samarbete med mentor och trygghetsteamet.

Utredning

Utredningen syftar till att få reda på kränkningens karaktär och den ligger sedan till grund för vilka åtgärder som ska vidtas. Skolpersonalen tar emot informationen på ett objektivt sätt. Utredningen kännetecknas av hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen baseras på fakta och dess syfte är att undersöka vad som hänt och att tillsammans hitta en lösning. Två anställda bör närvara vid samtal, en leder samtalet och den andra antecknar. Ett uppföljningssamtal ska alltid ske.

De inblandade

Vi tar alltid hänsyn till den utsattes upplevelse av kränkningen. Om samtliga inblandade går på Folkasbuskolan ska skolpersonalen höra alla de inblandades version. Om den/de som kränkt går på en annan skola ska rektor på den andra skolan kontaktas. När personal misstänks ha kränkt elever ansvarar alltid rektor för utredningen. Om en rektor misstänks för kränkning ansvarar närmaste chef för utredningen.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare kontaktas alltid skyndsamt vid kränkning. Vårdnadshavare ska kunna lita på att skolan tar tag i situationen på ett professionellt sätt. Vid grövre kränkningar görs så snart som möjligt en plan för hur kommunikationen mellan rektor, lärare, elev och vårdnadshavare ska ske. Skolan bör under det första dygnet ge vårdnadshavaren en kontaktperson på skolan. När berörda personer påverkas av hedersrelaterade omständigheter ska skolan överväga konsekvenser av att vårdnadshavare kontaktas. Det gäller både vårdnadshavare till den utsatte eller den/de som utsatt. Det är alltid den som lever under sådana omständigheter som avgör hur kontakt med vårdnadshavarna ska ske. Skolan kan i dessa fall rådfråga utomstående expertis.

Åtgärder

Åtgärderna speglar kränkningens karaktär och omfattning. En kränkning bör inte göras mindre eller större än vad den är. Målet med åtgärderna är att en trygg situation ska skapas. Åtgärder utformas av rektor, trygghetsteamet i samråd med berörd mentor, den kränkte eleven, den/de som kränkt samt vårdnadshavare. I första hand vidtas åtgärder redan i de inledande samtalen genom dialog. Om medling mellan två parter ska kunna genomföras krävs samtycke av den kränkte. När skolan inte har rätt kompetens ska den tas in utifrån efter samråd med rektor och trygghetsteamet. I de fall anmälningsskyldigheten träder in upprättas en anmälan till socialtjänst samt till Arbetsmiljöverket. Observera att skolan har anmälningsskyldighet enligt Socialtjänstlagen (SoL 2001:453). Dock har skolan ingen skyldighet att göra polisanmälan (se Krishanteringsplan och säkerhetsrutiner: "Rutiner vid polisanmälan"). Polis och socialtjänst kan rådfrågas i ärenden utan att anmälan behöver göras.

Återkoppling med berörda ska ske efter en vecka och uppföljningssamtal ska hållas efter en månad. Tjänsteanteckningar görs.

Vid mindre grova kränkningar

En mindre utredning är tillämplig vid mindre grova kränkningar. Om den kränkte vill kan medlingssamtal genomföras. Då kan samtalet vid behov avslutas med en överenskommelse. Ett beteendevtal kan innefatta överenskommelser om hur den kränkte eleven och den/de som kränkt ska förhålla sig till varandra. Den kränkte eleven och den/de som kränkt bestämmer i samråd med berörd vuxen hur avtalet ska se ut och fungera.

Grövre kränkningar

Vid grövre kränkningar är det än viktigt att rektor tillser att noggranna tjänsteanteckningar görs, samt att ett socialt åtgärdsprogram kan upprättas. Detta sker i samarbete med trygghetsteamet och mentor. Elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i såväl utredningen som i utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Åtgärdsprogrammet är ett planeringsinstrument som utgår från den uppkomna situationen. I korta drag ska programmet bestå av en lägesbeskrivning, en målbeskrivning, vilka åtgärder som ska vidtas samt vilka kommunikationsrutiner som ska gälla mellan elev, vårdnadshavare, mentor, rektor och annan skolpersonal. Uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet sker efter överenskommen tid.

Vid kriminella gärningar

Vid brottsliga gärningar träder självklart de olika straffrättsliga lagrum in som våra lagstiftande församlingar fattat beslut om. Likabehandlingsplanen reglerar endast de områden som Diskrimineringslagen (2008:567), samt Skollag (2010:800) avhandlar. Vid kriminalitet gäller straffrätten på samma sätt som i övriga samhället. Dock kan följden bli att skolan och dess myndighetsutövare i form av rektor även väljer att använda sig av de disciplinära åtgärder som Skollagen stipulerar såsom varning och avstängning.

Uppföljning

Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Därför rekommenderas att uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen görs inom rimlig tid.

Avstämning med de inblandade sker löpande och anpassas till kränkningens omfattning, oavsett om kränkningen varit stor eller liten och situationen börjar återgå till det normala. Varje gång något inträffat avstäms åtgärderna för att alla parter ska vara införstådda.

När skolan haft en uppföljning och åtgärderna avslutas är det viktigt att den utsatte känner sig trygg och att den vet vart den ska vända sig om något händer igen. I de fall eleven byter skola får eleven veta vem den vänder sig till på den nya skolan om något nytt skulle inträffa. När åtgärderna "inte behövs längre" kan kurator på skolan fungera som ett samtalsstöd för eleven.

Det är också viktigt att diskutera om händelsen/händelserna ingår i ett mönster på skolan. I sådana fall kan skolan upprätta en handlingsplan för att åtgärda problemet. Det kan också leda till att likabehandlingsplanen revideras.

Dokumentation

Skolan har rutiner för hur utredning om kränkningar och uppföljningar ska dokumenteras. Varje misstanke om kränkning ska dokumenteras. Varje utredning om misstänkta kränkningar ska dokumenteras. Varje åtgärd mot kränkningar ska dokumenteras. Uppföljningen av varje fall ska dokumenteras. Dokumentationen förvaras i elevakt på expeditionen.

Sammanfattning rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

När personal på skolan får kännedom om att en elev utsätts för kränkande behandling kontaktas trygghetsteamet. Om ärendet är av omfattande karaktär kontaktas även rektor. Enskilt samtal med den utsatte sker alltid.

Tjänsteanteckningar förs. Om personal misstänks för kränkning av en elev skall rektor ensam ansvara för utredningen.

En "enkel" utredning är endast tillämplig vid mindre grova händelser. Enskilt samtal med den/de som utsätter någon annan skall alltid ske. Samtal till den utsatte erbjuds. Ett medlingssamtal mellan de berörda kan ske om detta är den utsattes önskan. Kontakt med vårdnadshavare tas skyndsamt efter att den första bedömningen av situationen är gjord. Fortsatta samtal sker med berörda till dess att kränkningen upphört. Tjänsteanteckningar görs löpande. Åtgärdsprogram kan upprättas för både den/de som utövat kränkningen och för den som utsatts för att dokumentera hur skolan hanterar och går vidare i ärendet. Vid anmälningsplikt upprättas anmälan till socialtjänst samt i förekommande fall till Arbetsmiljöverket. Allt arbete dokumenteras och läggs i elevakt och hanteras enligt Folkasboskolans rutiner.

Anmälan och besvär

Om elev, vårdnadshavare/kontaktperson anser att skolan, trots höga ambitioner misslyckas med att komma tillrätta med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, önskar vi att de berörda kontaktar skolan. Kvarstår missnöjet finns möjligheten att konsultera eller eventuellt få hjälp med att göra anmälan hos Diskrimineringsombudsmannen och Barn- och elevombudet.

Diskrimineringsombudsmannen: <http://www.do.se/>

Skolinspektionen Barn- och elevombudet: <http://www.skolinspektionen.se/BEO/>

Referenser

Allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolverket (2012).

Diskrimineringslagen (2008:567).

Lika rättigheter i skolan. En handledning för att främja likabehandling i skolan.

DO, BEO & Skolinspektionen (2012).

Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplan.
(2006:1038).

SFS (2008:571).

Skollag (2010:800).

Socialtjänstlagen (2001:453).